

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 299 din 18.05.2022

Dosar nr: 161/ 2021

Petiția nr: 1800/ 08.03.2021

Petent:

Reclamat: Școala Gimnazială nr. 1

Obiect: petentul, persoană cu dizabilități, reclamă un comportament agresiv-abuziv la adresa lui din partea directorului școlii unde acesta predă ca profesor, considerându-se discriminat.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Școala Gimnazială nr. 1 ...

3.

II. Procedura de citare a părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

5. Prin adresa nr. 1800/26.04.2021 a fost citat petentul iar prin adresele nr. 3172/26.04.2021 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinată de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 21-23 la dosar).

6. Petentul a comunicat un punct de vedere și note scrise la dosar (filele 24-26 și 50-59 la dosar)

7. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere însoțit de probatoriu, document înregistrat cu nr. 4074/28.05.2021 (filele 27-31 la dosar).

8. Petentul a depus la doar concluzii scrise (filele 60-64 la dosar)

9. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

10. Prin adresa înregistrată cu nr. 1800 din data de 08.03.2021, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că se consideră discriminat

11. În fapt, petentul, arată următoarele:

11.1. Acesta este persoană cu dizabilități fiind suferind de diabet tip 1 insulinodependent din anul 2004 și lucrează la Școala Gimnazială nr. 1., fiind cadru didactic titular.

11.2. Școala nr. 1 este arondată Școlii nr. 2 și, în urma arondării, directorul școlii are asupra petentului o atitudine impulsiv-șantajistă și un comportament agresiv și abuziv, căutând orice motiv minimal de a-l găsi vinovat pe petent. Se arată că asupra petentului sunt perspective de amenințare prin orice formă, de a-i fi trimise controale județene la orele desfășurate de acesta.

11.3 Petentul arată că a adus la cunoștința Inspectoratului Școlar Județean ... și Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități aceste situații, petentul considerând că partea reclamată încalcă legislația și drepturile privind persoanele cu handicap, manifestându-se asupra lui un comportament abuziv, respectiv: discriminare, șantaj, abuz în serviciu și calomnie.

12. În punctul de vedere comunicat la dosar, petentul arată următoarele:

- în data de 12.11.2020, în intervalul orar 17-18, deoarece clasa a V-a avea disciplina educație fizică iar condițiile meteo erau conforme cu metodica de predare a orei dar situația unor elevi demonstra ca aceștia nu sunt pregătiți sa ia contact cu vremea de afară, petentul a decis să țină lecția în clasă în lipsa unei săli de sport. Partea reclamată a intrat în clasă și a început să strige să iasă toată lumea afară cu tot cu ghiozdane și a scos toți elevii din clasă pe motiv că aceștia trebuie să facă mișcare, profesorul fiind nevoit să petreacă toată ora afară împreună cu elevii. Petentul consideră că partea reclamată a dat dovadă de abuz și agresivitate verbală la adresa lui și de un exces de putere invers proporțional cu empatia la adresa resurselor umane aferente acelor momente ale procesului instructiv-educativ.

- în data de 08.02.2021, prima zi din semestrul 2 din anul școlar 2020-2021, în intervalul orar 16-17, petentul preda disciplina de educație plastică la clasa a VI-a, ore oferite de către directorul școlii deși petentul nu deține calificări în acest sens, elevii clasei ieșeau și intrau din clasă destul de des fără a putea fi controlați, în pauza dintre ore, partea reclamată atrăgând atenția petentului în cancelarie de față cu alți colegi, pe un ton foarte agresiv, cum că elevii care au avut ora cu el au deranjat toată școala și au fumat la toalete, menționând că profesorul trebuie să se impună chiar și fizic în caz de nevoie.

- în data de 26.02.2021, orele 12-13 s-a desfășurat Consiliu Profesoral la Școala Nr. 1, pe cicluri de învățământ, iar la gimnaziu ședința a început cu întrebări și curiozități asupra petentului, puse colegilor din partea părții reclamate, ca de exemplu: de

ce participă dacă este bolnav? Si dacă s-a însănătoșit între timp, de ce nu vine la școală să predea?

- în cursul zilei 05.03.2021, în intervalul orar 12-13, petentul a depus la secretariatul școlii istoricul adservio reprezentând demersul activității didactice online desfășurat de el din săptămâna curentă. În incinta secretariatului, partea reclamată nu a ezitat să îl întrebe din nou pe petent de ce acesta umblă pe stradă dacă este bolnav, subliniind ca l-a văzut și prin oraș cum se plimbă pe stradă.

- după data de 09.02.2021, situația l-a determinat pe petent să renunțe la orele de educație plastică dar și la orele de educare la domiciliu ale unui elev și, ulterior, i s-au luat de către director și cele trei materii opționale pe motiv că acestea nu sunt avizate, deși petentul le-a semnat în condică și a fost remunerat până ca acestea să îi fie retrase, disciplinele fiind acordate unui alt profesor care le desfășoară în prezent.

13. Petentul arată că nu poate aduce dovezi referitoare la cele afirmate deoarece colegii acestuia nu ar recunoaște atitudinea ostilă a părții reclamate asupra petentului din motive care le-ar putea afecta viitorul.

14. În concluziile scrise depuse la dosar, petentul expune următoarele:

- referitor la cele 3 materii opționale neavizate de Inspectorul Școlar ... ce i-au fost retrase, petentul consideră că acestea trebuiau retrase de la început și în conformitate cu legislația în vigoare, în niciun caz petentul să fie presat să le refacă și apoi să fie culpabilizat pentru că materiile nu sunt regulamentare. În acest sens, petentul consideră că s-a procedat la o ilegalitate în acordarea opționalelor și a fost hărțuit în presiunea de a le reface, când acestea trebuiau retrase. De asemenea, petentul consideră că este vorba despre un abuz în serviciu, acestea fiindu-i luate și fiind date în același format, ilegal și neconform, altui cadru didactic, precum și neglijență în serviciu pentru că nu a primit nicio sesizare din partea conducerii referitoare la situația opționalelor, acesta crezând că materiile s-au avizat.

- referitor la orele de educație plastică, se arată că acestea au fost acordate tot de către conducerea școlii, știindu-se ca opționalele nu sunt avizate, însă conducerea a continuat să i le acorde, apoi, din semestrul 2, acele ore de educație plastică nu i-au mai fost repartizate. Se arată că fișa postului a suferit modificări adaptative și automat "nescrise" în contextul pandemiei, iar petentul a încercat, în condițiile resurselor materiale inexistente, să își desfășoare orele de educație fizică.

- referitor la incidentul din data de 26.02.2021, când partea reclamată a vrut să îl înlăture pe petent pe motive de boală, acesta arată că în niciun caz nu a cerut să stea izolat la domiciliu, iar conducerea trebuia să îi furnizeze condițiile specifice izolării, de a participa la acel consiliu profesoral având în vedere că neprezentarea este măsură disciplinară, adică petentul trebuia anunțat în prealabil și era necesară montarea unui dispozitiv pentru ca acesta să se poată conecta online la ședință.

- în ceea ce privește declarațiile cadrelor didactice, petentul arată că nimeni nu a cerut părerile acelor cadre didactice care au declarat împotriva lui și în favoarea directorului școlii, persoane care denaturează adevărul din partea părții reclamate.

- referitor cele două clase primare, respectiv clasa a 2-a și a 3-a, se arată că petentul este tras la răspundere fără a se cunoaște faptul că dozarea efortului este raportată la parametrii de vârstă și, deși se fac aceleași exerciții ca la celelalte clase, timpul este mai puțin. Petentul subliniază că acesta poate preda online orele de educație fizică însă, atunci când copiii nu au fost prezenți la aceste ore, el a pus absențe. Totodată, petentul

arată că a fost agresat fizic și verbal de către părinții elevilor, fiind chiar amenințat de unii părinți încă din primul semestru în care a venit la școală. De asemenea, petentul arată că a fost jignit de părinții elevilor în ceea ce privește boala de care suferă, aceștia fiind lipsiți de informare și dând dovadă de lipsă de empatie.

15. În continuare, petentul arată că:

- la niciuna dintre cele trei școli la care a mai predat înainte și la care a fost titular, nu a avut probleme, ci doar la aceasta școală au fost probleme cu unii profesori care refuză să ia ore la aceasta școală din cauza faptului că acești sunt sfidați la ore, unii elevi sunt neascultători, mai au și părinți/tutori neinformați, dezinformați, agresivi și întotdeauna nemulțumiți, iar unii dintre profesori lasă de dorit prin comportamentul lor de a crea conflicte, în opinia petentului, directorul școlii având probleme comportamentale-profesionale.

- cu privire la acordarea tabletei pentru efectuarea orelor în online, petentul confirmă faptul că tableta acordată lui a fost primită în data de 21.05.2021 și aceasta a funcționat timp de o zi, după care a fost retrimisă către furnizor iar un reprezentant adservio i-a declarat, după ce a încercat să regleze tableta, că aceasta este o tabletă restricționată și inaptă, fiind nefuncțională, sens în care petentul consideră că partea reclamată i-a dat acest dispozitiv cu intenția de nu îi permite să își desfășoare orele online.

16. În concluzie, petentul consideră că este discriminat și hărțuit la locul de muncă, fiindu-i încălcate drepturile persoanelor cu handicap, precum și a egalității de tratament.

17. La dosar au fost depuse înscrisuri în susținerea celor declarate de petent, documente ce conțin: corespondență cu Ministerul Educației și cu Poliția Orașului ...(filele 50-59 la dosar).

Susținerile părților reclamate

Susținerile părții reclamate O.N.D.

18. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct de vedere în care arată următoarele:

18.1 Cu privire la situația de fapt, se arată că la nivelul orașului ..., până la data de 01.09.2020, existau Școala Gimnazială nr.1 - unde petentul este profesor titular la catedra de Educație fizică, și Școala Gimnazială "..." - unde partea reclamată este profesor la specialitatea Fizică, îndeplinind și funcția de director din anul 1997.

Începând cu data de 01.09.2020 Școala Gimnazială nr.1 a pierdut personalitatea juridică și, începând cu aceeași dată, a devenit structură arondată Școlii Gimnaziale "...", fiind fără personalitate juridică.

18.2 Partea reclamată precizează că nu cunoștea nimic până la data de 01.09.2020 legat de activitatea petentului în calitatea de cadru didactic, iar sesizarea sa a surprins total neplăcut în condițiile în care directorul școlii a venit întotdeauna în întâmpinarea tuturor problemelor de care se loveau colegii acestuia.

18.3 Se arată că de la începutul anului școlar 2020 și până la jumătatea lunii noiembrie 2020, sistemul educațional s-a desfășurat prin prezența fizică a elevilor și a profesorilor la clasă după care, până la sfârșitul lunii ianuarie 2021, învățământul s-a desfășurat în mediul on-line.

18.4 Se arată că, în cazul Școlii gimnaziale nr.1, există numai un rând de clase pe fiecare nivel de studiu gimnazial iar alte oferte de programe opționale nu au mai fost

prezentate în afara de cele ale petentului, care a prezentat câte o programă de opțional la fiecare clasă de a VI-a, a VII-a și a VIII-a, iar ISJ ... a dat aviz negativ la programele întocmite de acesta, solicitându-i să refacă programele conform standardelor emise de MEN. La începutul anului școlar 2020-2021 atât directorul școlii cât și Consiliul de administrație au fost de acord să i se permită profesorului să predea aceste materii opționale cu rugămintea ca programele să fie refăcute pentru a fi înaintate la ISJ spre aprobare. Până la trecerea la sistemul de predare on-line respectiv a doua jumătate a lunii noiembrie 2020, petentul nu a înțeles să refacă programele iar după aceea, intrându-se într-o etapă de restricție și izolare, nu s-a mai solicitat în mod expres acest aviz.

18.5 Se arată că, începând cu data de 8.02.2021, s-a revenit fizic la școală iar prin cererea din data de 10.02.2021, petentul a solicitat să-i fie aprobată "retragerea de la desfășurarea procesului instructiv-educativ la disciplina Educație plastică" deoarece nu este calificat în acest domeniu. În urma verificării acestei cereri s-a constatat și faptul că până la data de 10.02.2021 profesorul nu refacuse programele pentru cele 3 materii opționale, astfel încât s-a hotărât de către Consiliul de administrație aprobarea cererii formulată de petent și repartizarea orelor de educație plastică, precum și cele trei ore din materiile opționale, altui cadru didactic. Ulterior, petentul a refăcut programele, care au fost avizate favorabil de către ISJ ...și, în prezent, orele pentru materiile opționale sunt din nou repartizate către acest profesor, în speță petentul.

18.6 Referitor la acuzația adusă cu privire la predarea on-line, partea reclamată arată că petentul a adus la cunoștința conducerii școlii, la data de 10.02.2021, faptul că este diagnosticat "cu diabet zaharat tip 1 insulino-dependent și a solicitat aprobarea pentru desfășurarea în sistem online a procesului instructiv-educativ la disciplina educație fizică. În urma prezentării actelor medicale, conducerea a aprobat la data de 11.02.2021 ca petentul să desfășoare activitatea la disciplina educație fizică și sport în sistem on-line.

18.7 Cu privire la aspectele relatate de petent, sesizate pentru datele de 12.11.2020 și 08.02.2021, partea reclamată apreciază că acestea nu sunt acuzații la adresa directorului ci sunt carențe în propria activitate a petentului, care a răspuns că nu îi poate supraveghea pe copii și de aceea unii elevi au decis să iasă din clasă, precum și faptul că unii părinți îi reproșează că face orele de sport afară.

18.8 Cu privire la incidentul din data de 26.02.2021 petrecut în timpul desfășurării unui consiliu profesoral cu aproximativ 25 de cadre didactice prezente, partea reclamată afirmă că l-a observat pe petent în sala de ședință și a fost surprins în condițiile în care chiar acesta a solicitat, datorită problemelor sale medicale, să se izoleze la domiciliu și să desfășoare activitățile didactice on-line, sens în care, fără avea niciun gând de ironizare, l-a întrebat firesc pe petent dacă pentru acesta participarea la ședință nu reprezintă un risc.

19. În continuarea expunerii, partea reclamată arată că este deschis la orice sugestii, propuneri, observații făcute de cadrele didactice și, acolo unde a apreciat și a avut posibilități, a fost alături de toți colegii profesori. În această direcție a procedat și în cazul petentului, pe care l-a sfătuit să apeleze la spiritul de pedagog acumulat în timpul studiilor și pe care a încercat să îl sprijine atunci când acesta i-a spus că a fost amenințat, deși petentul l-a tratat cu un refuz categoric.

20. În ceea ce privește acuzațiile aduse de petent cum că partea reclamată ar fi încercat să-i restrângă anumite drepturi folosindu-se de afecțiunea sa (diabet), partea reclamată arată că, până în luna februarie 2021, nu a știu de această problemă de

sănătate, luând cunoștință de ea odată cu cererea formulată de petent și de documentele prezentate de acesta, fiind luate măsuri imediate de protejare a lui. De asemenea, partea reclamată arată că, în calitate de director, a încercat, plecând de la starea sa de sănătate a petentului, să preîntâmpine neajunsurile și, în același timp, să-i creeze posibilitatea de a-și duce la îndeplinire menirea de cadru didactic, solicitându-i în același timp să respecte fișa postului în calitate de profesor.

21. În concluzie, având în vedere cele expuse în punctul de vedere, partea reclamată consideră că nu a avut față de petent un comportament agresiv și abuziv, în opinia sa, nefiind vorba despre discriminare sau hărțuire la locul de muncă:

22. În susținerea celor menționate, partea reclamată a depus la dosar următoarele documente: cererile petentului nr nr.402/10.02.2021 și nr.406/10.02.2021, adeverința medicală, decizia nr.7/11.02.2021 și hotărârea nr. 14/11.02.2021; adresa nr. 563/8.03.2021 și răspunsul la adresa către ISJ Tulcea; punctul de vedere personal întocmit de un cadru didactic; proces-verbal nr.702/25.02.202, alte adrese și cereri ale părinților, declarații sub semnătură privată.

Susținerile părții reclamate Școala Gimnazială nr. 1 ...

23. Partea reclamată Școala Gimnazială nr. 1 ... nu a comunicat un punct de vedere la dosar.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la speță

24. **În fapt**, Colegiul director al CNCD reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație reclamată de petent, la care aceasta a fost supus pe criteriul handicap (persoană cu dizabilități), motivând că a fost supus unui tratament discriminatoriu ce reclamă un comportament agresiv-abuziv la adresa lui din partea directorului școlii unde acesta este cadru didactic.

25. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

26. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

27. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul

determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

28. Colegiul director analizează dacă, în cazul semnalat de petent, se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat

29. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

30. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâțul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).

31. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu

interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

32. Colegiul director, din analizarea înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, constată următoarele:

- Petentul este cadru didactic la Școala nr. 1 ..., structură fără personalitate juridică, ce este arondată Școlii nr. 2..... unde director al școlii este partea reclamată din prezenta cauză.

- Petentul a adus la cunoștința Inspectoratului Școlar Județean și Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități faptul că asupra lui se manifestă un comportament abuziv al părții reclamate, ce constă în discriminare, șantaj, abuz în serviciu și calomnie, petentul considerând că se încalcă legislația și drepturile privind persoanele cu handicap, răspunsul primit fiind de îndrumare către CNCD.

- În perioada când petentul a fost izolat la domiciliu pe motiv de boală, conducerea școlii nu l-a anunțat pe acesta în prealabil și nu i-a furnizat condițiile specifice izolării pentru a putea participa online la ședința consiliului profesoral, petentul fiind nevoit să se prezinte fizic la ședință deoarece se aplică măsuri disciplinare pentru neprezentare. În cadrul ședinței, petentul a fost chestionat cu privire la starea sa de sănătate și a fost întrebat dacă participarea fizică la ședință nu reprezintă un risc pentru el, acesta considerând că vrea să fie înlăturat ca și cadru didactic.

- Petentul a adus la cunoștința conducerii școlii, la data de 10.02.2021, faptul că este diagnosticat cu diabet zaharat tip 1 insulino-dependent și a solicitat aprobarea pentru desfășurarea în sistem online a procesului instructiv-educativ la disciplina educație fizică, conducerea dând curs acestei solicitări la data de 11.02.2021. Până la acea dată conducerea școlii nu a știut de problema de sănătate a petentului, luând cunoștință de această situație odată cu cererea formulată de petent și cu documentele prezentate de acesta.

- Petentul a primit o tabletă pentru efectuarea online a orelor de curs însă aceasta a funcționat timp de o zi, după care a fost retrimisă către furnizor, reprezentantul declarând că tableta este restricționată și inaptă, fiind nefuncțională, dispozitivul nepermițându-i să își desfășoare orele online, situație în care petentul a încercat să își desfășoare orele de educație fizică în condițiile unor resurse materiale limitate.

- Petentul a fost determinat de situație să renunțe la orele de educație plastică pe care le predă, precum și la orele de educare la domiciliu ale unui elev, prin cererea din data de 10.02.2021 petentul solicitând să-i fie aprobată retragerea de la desfășurarea procesului instructiv-educativ la disciplina educație plastică deoarece nu este calificat în acest domeniu. Ulterior, cele trei materii opționale au fost date în același format unui alt cadru didactic, motivul invocat de directorul școlii fiind că aceste materii nu sunt avizate de ISJ La programele pentru disciplinele opționale ISJ ... a dat aviz negativ solicitând refacerea programelor conform standardelor emise de MEN iar la începutul anului școlar 2020-2021, directorul școlii și Consiliul de administrație au fost de acord să i se permită petentului să predea aceste materii opționale, cu solicitarea ca programele să fie refăcute pentru a fi înaintate la ISJspre aprobare. Programele nu au fost refăcute până la data de 10.02.2021, astfel încât s-a hotărât aprobarea cererii formulate de petent și repartizarea orelor de educație plastică, precum și cele trei ore din materiile opționale, altui profesor din cadrul școlii. După refacerea programelor și avizarea favorabilă a acestor discipline, orele pentru predarea materiilor opționale au fost din nou repartizate petentului.

- La informarea petentului cum că nu îi poate supraveghea pe copii iar unii elevi decid să iasă afară din clasă în timpul orei, partea reclamată i-a atras atenția petentului în cancelarie, de față cu alți colegi, că nu controlează elevii și că profesorul trebuie să se impună chiar și fizic în caz de nevoie. De asemenea, atunci când petentul a comunicat faptul că a fost agresat fizic și verbal de către părinții elevilor, fiind chiar amenințat de unii dintre părinți sau chiar jignit de către părinții elevilor în ceea ce privește boala de care suferă, petentul a fost sfătuit de conducere să apeleze la spiritul de pedagog acumulat în timpul studiilor, directorul școlii încercând să îl sprijine în acest demers.

33. Petentul a invocat criteriul handicap afirmând că a fost creată pentru el o situație prin care a fost supus unui tratament discriminatoriu, considerând că prin comportamentul neadecvat, partea reclamată, în calitate de director al școlii, are asupra lui o atitudine impulsiv-șantajistă și un comportament agresiv și abuziv, acesta dând dovadă de abuz și agresivitate verbală și de exces de putere.

34. Colegiul director apreciază că în speță nu este identificat în mod concret în ce sens sunt îndeplinite condițiile unei discriminări și nu se face nicio referire la modul în care au fost restrânse drepturile petentului în calitatea sa de cadru didactic care suferă de o afecțiune, fiind încadrat ca persoană cu grad de handicap.

35. În speță nu este identificat un temei legal care să ducă la concluzia că partea reclamată ar fi încercat să-i restrângă anumite drepturi petentului folosindu-se de problemele de sănătate ale acestuia, respectiv afecțiunea diabet, acesta încercând să-i creeze posibilitatea pentru îndeplinirea activității de cadru didactic prin preîntâmpinarea unor neajunsuri. În același timp, luând în considerare aspectele prezentate de petent, se observă faptul că acesta nu poate face dovada faptei de discriminare la adresa încălcării legislației privind persoanele cu handicap iar dovezile privind aspectele și detaliile legate de faptele descrise nu sunt concludente în acest sens.

36. Cu privire la refuzul părții reclamate de a-i permite petentului să desfășoare orele de curs și predarea celor 3 materii opționale, se poate observa faptul că în speța de față ne putem raporta la o situație de subordonare într-un raport de muncă, petentul având îndatorirea de a-și duce la îndeplinire activitatea de cadru didactic, fiind solicitat în același timp să respecte fișa postului în calitate de profesor.

37. Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis, Colegiul director constată că, în prezenta speță, nu există raport de cauzalitate între criteriul invocat de petent și faptă, conform art. 2, alin.(1) din OG nr. 137/2000 (nu există acțiuni împotriva petentului, partea reclamată a acționat conform prevederilor legale în domeniu, cu exercitarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriu și faptă, conform art. 2, alin.1 din OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 18.05.2021 au fost:

DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru,

LAZĂR MARIA – membru,

(mandat încheiat anterior redactării prezentei)

HALLER ISTVAN – membru,

(mandat încheiat anterior redactării prezentei)

JURA CRISTIAN– membru,

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 28.07.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.